

СТАНОВИЩЕ

от доц. Станислава Кателиева Георгиева, дх

катедра Химия, Факултет Фармация, Медицински Университет – Варна

stgeorgieva@mu-varna.bg, служ. тел. 052 677-050 вѓтр. 2934

по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по Химия във Фармацевтичен факултет на МУ - Варна

Съгласно заповед на Ректора № Р-109-473/18.07.2018 на МУ-Варна съм определена да изготвя становище по представени документи за конкурса за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.2 „Химически науки“, по специалност Химия, за нуждите на Факултет Фармация, Катедра Химия, обявен в ДВ бр.36/27.04.2018 г.

В конкурса като кандидат участва гл. ас. Албена Василева Мерджанова, дх от катедра Химия. Представени са всички необходими документи, съгласно изискванията на Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Варна.

1. Общо описание на представените материали по конкурса

Кандидатът гл. ас. Албена Мерджанова е представила общо 45 публикации, от които:

- Автореферат на дисертационен труд на тема “Мастно киселинен състав на черноморски и сладководни риби “.
- Глава от книга
- 43 пълнотекстови публикации:
 - 8 от тях са представени като равностойни на монографичен труд
 - 35 от тях публикувани в чуждестранни (9 бр.) и български научни списания и сборници от научни конференции (26 бр.).

От представените като равностойни на монографичен труд публикации (общо 8) шест са публикувани в международни списания, от които 3 с импакт фактор (общ IF= 1,9), съгласно изискването на правилника на МУ-Варна.

От представените 35 публикации в пълен текст 4 са в списания с импакт фактор (общ IF= 2,44), а 14 са отпечатани в сборници с научни трудове от конференции в България.

2. Оценка на научно-изследователската работа

Приносите от научно-изследователската дейност на кандидата са коректно описани в приложената справка. Те са систематизирани в няколко направления като отразяват най-важните научно-приложни резултати от изследванията, представени в научните публикации.

Албена Мерджанова започва професионалното си развитие и научната си дейност през 1993 г. в Института по Океанология като инженер хипербарни системи, където работи в научно направление *Анализ на дихателни смеси за водолазни цели*. В тази област е представила 8 научни публикации, като в една от тях е първи автор, а в 7 от тях е втори автор. В публикациите са описани значението на създадени изкуствени дихателни смеси, които се използват от водолазите при дълбоководни спускания както и методи за контрол на състава на тези смеси. Съставът на дихателните смеси за водолази е от изключително значение за безопасността и нормалната дейност на дълбоководните водолази.

През 2005 г. А. Мерджанова постъпва на работа в МУ-Варна и продължава научното си развитие в друго научно направление – *Качество и състав на черноморски и сладководни риби и други водни организми* под ръководството на проф. Мона Станчева и проф. Любомир Македонски.

В това научно направление провежда изследвания в областта на химичния състав и енергийната стойност на морски и сладководни риби. В тази област тя разработва дисертационен труд на тема “Мастно киселинен състав на черноморски и сладководни риби “ за придобиване на образователна и научна степен „доктор по химия“ (19 от пълнотекстови статии са в тази област).

По-важните приноси от изследователската работа по дисертационния труд са:

- Определяне на мастнокиселинен състав на 11 черноморски вида риба и на 6 сладководни вида чрез използване на газова хроматография с масдетекция.
- Адаптирана е газ-хроматографска методика за едновременно определяне на 36 мастни киселини.
- Определени са химичният състав, енергийната стойност и процентното съдържание на наситени, мононенаситени и полиненаситени мастни киселини в рибна тъкан
- Оценено е качеството на риби, миди и рапани от Черно море на базата на мастнокиселинния профил, съотношение ПНМК / НМК както и омега-6 / омега 3.
- Изчислени са определени липидни индекси: атерогенен, тромбогенен и холестеролемичен, които имат важно значение за превенцията и лечението на сърдечно-съдови заболявания.
- Направена е оценка на липидното съдържание на рибите след термичната им обработка като е установено, че те запазват балансирания си мастнокиселинен състав.

Научните разработки на гл. ас. Мерджанова продължават своето развитие и след защита на докторската ѝ дисертация - тя продължава с изследвания на липидния състав на миди, рапани и други морски организми (седем от научните публикации са в тази област). В глава от книга са публикувани резултати от анализи на култивирани миди от Черноморското крайбрежие по отношение на сезонните промени в мастнокиселинния профил и химичния състав.

Гл. ас. Мерджанова работи съвместно с колеги от катедрата по Патофизиология на МУ-Варна в научно направление *Проучване на промените в чернодробното съдържание на свободни и свързани мастни киселини* във връзка с изследване на метаболитен синдром и неалкохолна мастна чернодробна болест. Публикациите в тази област са 4.

По това направление тя участва в разработване на методика за газово хроматографски анализ на свободни и свързани мастни киселини в чернодробна тъкан от плъхове на високофруктозна диета. Приносите с научно-приложен характер са: разработването на метод за определяне и изследване влиянието на Алопуринол и аденозилметионин върху състава и количеството на чернодробните нива на свободните мастни киселини.

Изследванията могат да бъдат продължени като се изследват свободни и свързани мастни киселини в биологични проби и да се използват като биомаркер за метаболитен синдром.

В представените научни публикации (общо 44) Мерджанова е първи автор в 12 статии, в 19 - втори автор или кореспондиращ, което доказва компетентност и високо научно ниво в научната област, в която работи.

Смятам, че приносите от научно-изследователската дейност на кандидата заслужават повече международно признание и препоръчвам на Албена Мерджанова да насочи усилия към публикуване на резултатите си към реномирани международни списания с висок импакт фактор.

Цитирания

Според представената справка за цитирания на научните трудове на кандидата, в научната литература са намерени 86 цитата (без самоцитирания), което потвърждава актуалността на тематиката и значимостта на научните резултати, публикувани от Албена Мерджанова.

Участия в научни форуми

През дългогодишната си изследователска дейност А. Мерджанова е докладвала резултати от научната си дейност на 59 научни форума – като е предсавяла устни доклади и постери.

Участия в проекти

А. Мерджанова е участвала в редица научно-изследователски проекта: в ИО-БАН – участва в 5 проекта, а като главен асистент в МУ-Варна в 3 проекта като в 2 от тях участва като експерт -изследовател, а в един като докторант.

Научна работа със студенти

Прави впечатление, че в своята научна дейност А. Мерджанова привлича и насочва студенти от специалностите Медицина и Фармация, с които участва в Черноморски симпозиум за млади учени в областта на биомедицината през 2016 и 2018 г.

Направеният преглед на научната продукция и научните приноси на гл. ас. А. Мерджанова в посочените научните направления свидетелства за активното ѝ участие в научната дейност на катедрата и МУ-Варна. От изложеното става ясно, че тя е изграден учен, който умее да работи в екип с колегите от катедрата, от други катедри и университети. Научните направления, в които работи са актуални с приложно значение и имат бъдещо развитие. В научно-изследователската си дейност тя се отличава като отзивчив колега като помага на по-младите колеги от катедрата в техните научни проекти.

Научният потенциал на гл. ас. Мерджанова би могъл да бъде развит в бъдеще с разработване на голям научно-изследователски проект, който да бъде ръководен от нея.

Професионални квалификации

- Преминала е обучение за работа с газов хроматограф и работи с хроматографска апаратура и спектрофотометър.
- Зачислена е за специализация от 1.03.2017 г по специалност Теоретични основи на медицинската химия към МУ-Варна.

3. Оценка на учебно-преподавателската работа

Албена Мерджанова като дългогодишен асистент в катедра Химия има богат преподавателски стаж – общо 19 г като почти 13 години в МУ - Варна. Според приложената справка, общата аудиторна заетост на Мерджанова за последните 6 години е средно 390 ч (от тях лекции 31 ч, упражнения 348 ч.) при норматив от 360 ч.

Участвала е в разработването на лекционен курс и води лекции по Неорганична и органична химия за специалност „Медицински лаборант“. Води и избрани лекции по Неорганична химия за студенти специалност Фармация.

Води лабораторни и семинарни упражнения по Химия на студенти специалност Медицина, по Неорганична химия за специалност Фармация, Неорганична и органична химия за Медицински лаборант, Аналитична химия за специалност Пом. Фармацевт.

Според представените материали гл. ас. А. Мерджанова е участвала в изготвянето и издаването на 2 учебни помагала за упражнения на студенти специалност Медицински лаборант и студенти от специалност Медицина.

Участва и в актуализиране на учебна програма за докторанти по акредитираната научна специалност „Биоорганична химия, химия на природни и физиологично активни вещества“.

Като административен асистент на катедра Химия е ангажирана и с редица организационни дейности като: изготвяне на графици за учебната дейност по различните дисциплини, справки за учебна натовареност, изготвяне на доклад за самооценка за акредитация на докторска програма и др. Тези допълнителни дейности определят гл. ас. Мерджанова като организиран и отговорен асистент, ангажиран не само с научна и преподавателска дейност, но и с административна работа, която е неразделна част от учебния процес в МУ-Варна.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение считам, че гл. ас. Албена Василева Мерджанова, дх е отговорен научен специалист и преподавател. Нейният опит като дългогодишен преподавател и изграден учен ще допринесе за бъдещото развитие на катедра Химия. Представените документи за нейното професионално развитие и активна научна дейност напълно отговарят на изискванията за заемане на академичната длъжност „Доцент“, определени в Правилника за развитие на академичния състав в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ — Варна.

Напълно убедено препоръчвам на членовете на Научното жури да гласуват положително за избора на гл. ас. Албена Василева Мерджанова, дх за заемане на АД „доцент“ в област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.2 „Химически науки“, по специалност Химия за нуждите на Катедра Химия.

5.09.2018 г
гр. Варна

доц. Станислава Георгиева

